

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

193

Vragen van het lid **Blok** (VVD) aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de staatssecretaris van Financiën over de *gedifferentieerde WGA-premie voor 2010*. (Ingezonden 17 september 2009)

1

Heeft u kennisgenomen van de door het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (UWV) vastgestelde premies en parameters voor de berekening van de gedifferentieerde premie voor de Werkhervattingskas (de zgn. gedifferentieerde WGA-premie) over het jaar 2010?¹

2

Kunt u aangeven wat de reden is dat deze premies en parameters dit jaar pas medio september bekend zijn gemaakt, terwijl de voorafgaande jaren de vaststelling al medio augustus plaatsvond?² Houdt dit verband met het feit dat de WGA-premies van het UWV zeer fors stijgen en UWV en private verzekeraars met elkaar concurreren rond eigenrisicodragen WGA?

3

Kunt u zich voorstellen dat het in deze tijd van economische crisis een onaangename verrassing is dat de minimumpremie voor kleine werkgevers meer dan verdubbelt (van 0,27% in 2009 naar 0,59% in 2010)?

Hoe verklaart u deze enorme premiestijging, terwijl er geen sprake lijkt te zijn van een explosieve toename van het aantal WGA-uitkeringen en de opslag voor de rentehobbel, die in de WGA-premie wordt verwerkt, in 2010 juist daalt van 0,15% naar 0,12%?

4

Acht u de forse stijgingen van de minimumpremies voor kleine en grote bedrijven³ die niet of nauwelijks WGA-instroom hebben verdedigbaar, terwijl de maximumpremies voor werkgevers met een hoge WGA-instroom maar heel beperkt stijgen?⁴ Past dit in het streven van het kabinet dat de gedifferentieerde WGA-premie prikkels moet bevatten voor werkgevers om bij te dragen aan beperking van de WGA-instroom?

5

Is het waar dat de Werkhervattingskas eind 2009 een fors tekort in het dekkingsaldo heeft, waarvan ondanks de premieverhogingen in 2010 maar 25% wordt ingelopen? Betekent dit dat de gedifferentieerde WGA-premie ook de komende fors zal blijven stijgen, om deze tekorten weg te kunnen werken? Kunt u een indicatie geven van de te verwachten premieontwikkeling in de komende jaren?

6

Acht u de wijze waarop de premies en parameters door het UWV worden

vastgesteld voldoende transparant en controleerbaar?

7

Ervan uitgaande dat vanwege de forse premiestijgingen verwacht mag worden dat veel bedrijven advies willen inwinnen over de mogelijkheid om per 1 januari 2010 eigenrisicodrager voor de WGA te worden, de tijd hiervoor echter erg krap is geworden omdat bedrijven die eigenrisicodrager voor de WGA willen worden al uiterlijk 1 oktober 2009 een aanvraag moeten indienen bij de Belastingdienst, bent u bereid vanwege het feit dat de UWV-premies zo laat zijn gepubliceerd de bedrijven langer de tijd te gunnen om een aanvraag voor eigenrisicodragen bij de Belastingdienst in te dienen?

8

Ervan uitgaande dat op basis van de door het UWV vastgestelde premies en parameters de gedifferentieerde premie per bedrijf wordt vastgesteld, wanneer krijgen de individuele bedrijven bericht over deze voor hen geldende gedifferentieerde WGA-premie in 2010?

9

Is het waar dat op basis van de door het UWV vastgestelde parameters moet worden verwacht dat de overgrote meerderheid van de bedrijven zal worden geconfronteerd met een premiestijging van 50% of meer?

10

Ervan uitgaande dat het in private verzekeringen gebruikelijk is dat bij een premiestijging van meer dan 25% een verzekeringnemer het recht heeft de verzekering te beëindigen, met inachtneming van een opzegtermijn van één maand; bent u bereid naar analogie hiervan bedrijven die hun WGA-premie per 1 januari 2010 met 50% of meer zien stijgen gedurende een maand de tijd te geven te besluiten alsnog vanaf 1 januari 2010 eigenrisicodragers willen worden? Zo nee, waarom niet?

¹ Besluit gedifferentieerde premie Werkhervattingskas 2010 van 1 september 2009, gepubliceerd in Staatscourant 11 september 2009, nr. 13555.

² Besluit Gedifferentieerde Premie Werkhervattingskas 2009 12 Augustus 2008, Stcrt. 2008, 171. Besluit Gedifferentieerde Premie Werkhervattingskas 2008 7 Augustus 2007, Stcrt. 2007, 166.

³ De minimumpremie voor grote bedrijven stijgt van 0,00 in 2009 naar 0,06 in 2010.

⁴ De maximum premie stijgt voor kleine werkgever van 1,47% in 2009 naar 1,59% in 2010, voor grote werkgevers van 1,96% in 2009 naar 2,12% in 2010.

Antwoord

Antwoord van minister **Donner** (Sociale Zaken en Werkgelegenheid), mede namens de staatssecretaris van Financiën (ontvangen 30 september 2009)

1

Ja.

2

In de regelgeving is niet bepaald wanneer UWV de premies en parameters WGA moet publiceren. In de praktijk publiceert UWV de premies en parameters voor de premievaststelling voor het volgende jaar eind augustus of begin september. Van een veel latere publicatie in vergelijking met voorgaande jaren is dit jaar geen sprake. In voorgaande jaren was publicatie op 12 september 2006, op 29 augustus 2007, op 4 september 2008 en dit jaar op 11 september 2009. Van belang is ook dat een publicatie van premies en parameters vroeger in het jaar kan leiden tot minder nauwkeurige ramingen. Overigens wordt de individuele premie altijd in december aan de individuele werkgever bekendgemaakt. Deze premies worden door het UWV berekend op basis van de individuele loon- en

instroomgegevens van de werkgever en vervolgens door de Belastingdienst in december meegedeeld aan de werkgever.

3

Het UWV geeft in zijn premienota Werkhervattingskas 2010 aan dat het WGA-volume de komende jaren geleidelijk toeneemt tot een structureel niveau is bereikt en dat als gevolg daarvan de premie stijgt. Het saldo van lasten en baten was in 2009 slechter dan beoogd bij de premievaststelling voor dat jaar. Per saldo is dat jaar een groter bedrag aan korting dan aan opslagen toegekend waardoor te weinig premie is ontvangen. De toename van de rekenpremie is gevolg van stijging van de uitkeringslasten, het opgelopen tekort op dekkingssaldo en toename van lasten boven premimaximum van grote werkgevers. De kleine werkgevers hebben in vergelijking met grote werkgevers ook een hoger gemiddeld risico en een lagere maximumgrens, waardoor de minimumpremie voor kleine werkgevers stijgt. De stijging van de rekenpremie wordt overigens bekeken binnen het totale lastenbeeld voor werkgevers en in november gecompenseerd met dienovereenkomstige verlaging van de Aof-premie. Omdat de Aof-premie door meer factoren wordt beïnvloed daalt de Aof-premie niet evenredig met de stijging van de rekenpremie.

4

Bij de totstandkoming van de WIA is in verband met het gelijk speelveld tussen het UWV en de private verzekeraars en de prikkelwerking van het systeem uitgangspunt geweest dat de doorberekening van lasten naar werkgevers zo min mogelijk moet worden verstoord. Het belangrijkste element daarbij is de maximumpremie. Lasten boven deze maximumpremie moeten worden omgeslagen over alle werkgevers wat leidt tot een (hogere) minimumpremie. Anderzijds was er echter de behoefte om vooral kleine bedrijven te beschermen tegen een te hoge maximumpremie (Kamerstukken II, 2004-2005, 30034, nr. 3 pagina 83 en Kamerstukken II, 2004-2005, 30118, nr. 3 pagina 19 ev.). Dit heeft geresulteerd in een maximumpremie van drie maal de gemiddelde premie voor kleine en vier maal de gemiddelde premie voor grote bedrijven. Bij kleine bedrijven is

dus een balans gezocht tussen enerzijds een voldoende financiële prikkel en anderzijds enige solidariteit door een beperkte verevening van lasten en bescherming tegen te hoge premielasten. Deze systematiek leidt er toe dat de lasten van kleine werkgevers met een relatief hoog WGA-risico relatief minder stijgen dan de lasten van kleine werkgevers met een laag risico. Immers de kleine werkgevers met een laag risico betalen mee aan het risico van kleine werkgevers met een hoger risico.

5

De premienota van het UWV laat zien dat het tekort circa € 90 mln. bedraagt bij een reguliere premieopbrengst van ruim € 500 mln. Het inlopen van het tekort heeft de komende jaren een jaarlijks effect van 0,03%. Dit leidt de komende jaren dus niet tot nieuwe verhogingen. Zie ook het antwoord bij vraag 3. De ontwikkeling van de premie is afhankelijk van de ontwikkeling van het risicoprofiel van de publiek verzekerde werkgevers.

6

Ja. De regels voor de premievaststelling zijn in detail vastgelegd in het Besluit Wfsv. In het verlengde hiervan vindt ook de publicatie van premies en parameters WGA plaats en wordt de totstandkoming daarvan toegelicht in de nota «Premies en parameters Werkhervattingskas (Whk)».

7

Doordat de aanvraagtermijn geldt tot en met 1 oktober (de uiterste datum voor indiening van de aanvraag bij de Belastingdienst) kan de Belastingdienst de aanvragen eigenrisicodragerschap en de garanties en de beslissing daarop voor 1 januari bekendmaken. Gezien de bijzondere economische situatie waarin ons land verkeert en die voor bedrijven onzekerheden meebrengt over hun bedrijfsvoering, het tijdstip van de bekendmaking van de parameters en de stijging van de premie heb ik gemeend eenmalig de werkgevers langere tijd gelegenheid te geven om de voor- en nadelen van publieke verzekering en eigenrisicodragen af te wegen. Aanvragen voor eigenrisicodragerschap die tot en met 5 oktober 2009 worden ingediend zullen nog leiden tot een juiste premiebeschikking. Tevens zal bij

algemene maatregel van bestuur worden geregeld dat werkgevers tot 1 november een aanvraag bij de Belastingdienst kunnen indienen voor het eigenrisicodragerschap voor de WGA met ingang van 1 januari 2010. Daarmee kom ik werkgevers tegemoet die zich nader willen informeren over hun keuze voor publieke verzekering of eigenrisicodragen. Zij zullen, zoals de staatssecretaris van Financiën heeft aangegeven, er wel rekening mee moeten houden dat de beslissing op de aanvraag ook later genomen wordt en dat intussen wel al een premiebeslissing door de Belastingdienst is uitgereikt, uitgaande van continuering van de publieke verzekering. Bij positieve beslissing op de aanvraag voor eigenrisicodragerschap zal de premiebeschikking in de eerste maanden van 2010 gecorrigeerd worden. Ik zal met de Belastingdienst zorgdragen voor tijdige voorlichting aan de inhoudingsplichtigen. Overigens worden in het kader van de evaluatie van de WGA de aanvraagmomenten en de termijn voor het indienen van een aanvraag voor eigenrisicodragerschap voor de structurele situatie bezien.

8

Zoals ook aangegeven in antwoord op vraag 2 krijgen bedrijven net als voorgaande jaren in de eerste helft van december de individuele premiebeslissing van de Belastingdienst. De werkgever waarvan geen werknemers in de WAO of WGA zijn ingestroomd, en voor wie geen bijzonderheden gelden als recente start als werkgever of onderbreking, kan er nu al vanuit gaan dat voor hem de minimumpremie geldt die door het UWV is berekend.

9

Aangezien veel bedrijven kleine werkgever zijn en de minimumpremie betalen zal dat inderdaad het geval zijn. De stijging moet overigens in het licht worden gezien van het voordeel voor werkgevers dat de individuele premies van het merendeel van de bedrijven in 2009 te laag zijn vastgesteld. Bij een juiste vaststelling zou een meer geleidelijk verloop van de premies zijn opgetreden.

10

Hiervoor is aangegeven dat eenmalig verlenging van de termijn wordt toegestaan. Daarmee wordt

werkgevers een voldoende mogelijkheid geboden om een afgewogen besluit te nemen over de keuze voor publieke verzekering of eigenrisicodragerschap met ingang van 2010.